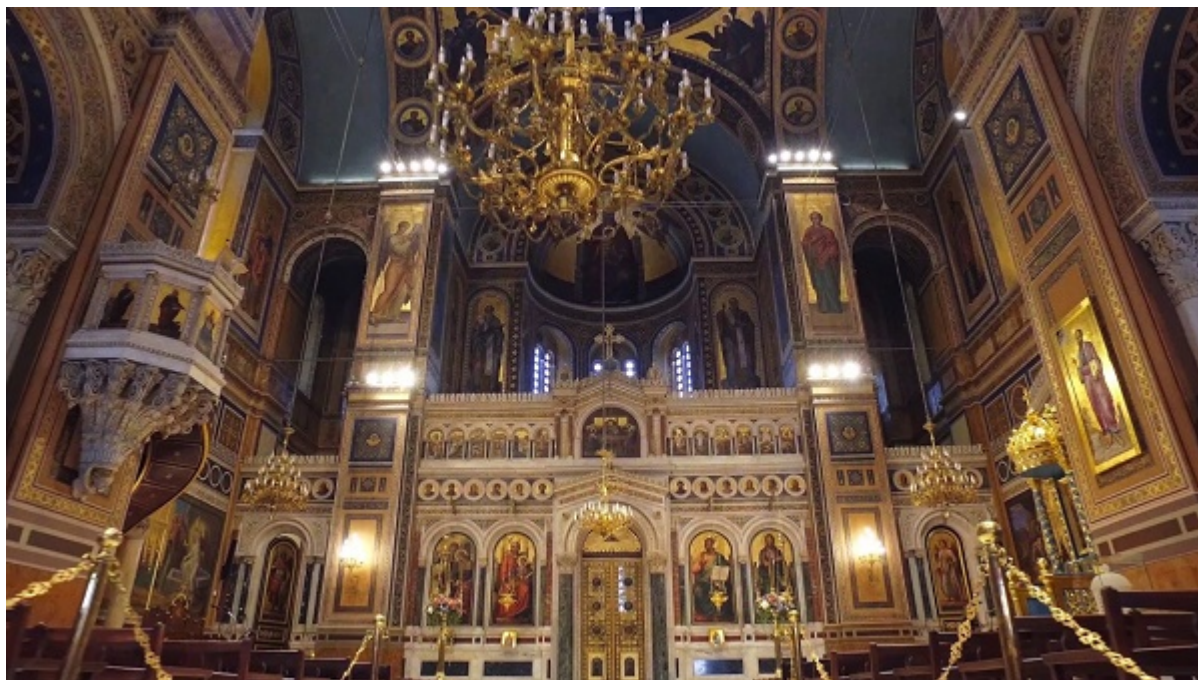

Μητρόπολη Αθηνών (Βυζαντινά αριστουργήματα της Αθήνας) (Πάνος Ν. Αβραμόπουλος, M.Sc Δ/χος Μηχανικός Ε.Μ.Π.)

/ [Πεμπτουσία](#)

Χρειάστηκε τρεις φορές να αλλάξει η χωροταξική επιλογή του, να επιστρατευτούν τρεις σπουδαίοι αρχιτέκτονες για την εκπόνηση των σχεδίων και να περάσει μακρό χρονικό διάστημα μέχρι την αποπεράτωσή του - ελλείψει οικονομικών πόρων - για να ολοκληρωθεί τελικά ο μεγαλοπρεπής και απaráμιλλου αισθητικού κάλλους μητροπολιτικός ναός των Αθηνών.

Η Μητρόπολη βρίσκεται στην ομώνυμη Πλατεία Μητροπόλεως στην καρδιά στην κυριολεξία της Αθήνας, στην οποία είναι τοποθετημένος και ο ανδριάντας του αρχιεπισκόπου και πρωθυπουργού της Ελλάδος Δαμασκηνού. Ο καθεδρικός ναός της Αθήνας θεμελιώθηκε ανήμερα τα Χριστούγεννα του 1842 και είναι αφιερωμένος στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου. Πάραυτα ελλείψει χρημάτων θα ολοκληρωθεί 16 χρόνια αργότερα το 1858 και τούτο χάρις στην γενναία χορηγία της εθνικά ευεργέτιδος, οικογένειας Σίνα, της δωρεάς του Δήμου Αθηναίων, αλλά και εσόδων που άντλησε η εκκλησία, από την πώληση εκκλησιαστικής περιουσίας. Τα εγκαίνια του ναού έλαβαν χώρα, στις 21 Μαΐου του 1862 από τον Μητροπολίτη Αθηνών Μισαήλ Αποστολίδη. Σημειώνοντας και την ζωτική συμβολή στο κόστος ανέγερσης και του βασιλέως Όθωνος.

Σε πρώτη φάση είχε αποφασιστεί ο ναός να οικοδομηθεί ως ναός του Σωτήρος, στην συμμετρική Πλατεία Ομονοίας, που τότε ελέγετο Πλατεία Όθωνος. Ωστόσο εξετιμήθη ως υπέρογκο το κόστος κατασκευής του ναού και άλλαξε η επιλογή του χώρου. Σε δεύτερη φάση αποφασίστηκε ο ναός να χτιστεί στην οδό Πανεπιστημίου και σε σχέδια που θα εκπονούσε ο περίφημος Αρχιτέκτονας Χρίστιαν Χάνσεν. Τελικά απερρίφθη και η σκέψη για την οδό Πανεπιστημίου και επελέγη ο σημερινός χώρος της Μητροπόλεως, όπου και ανηγέρθη ο ναός. Όμως περιπετειώδης υπήρξε και η επιλογή του αρχιτέκτονα που θα εκπονούσε την μελέτη, καθώς επίσης και η αρχιτεκτονική φυσιογνωμία του ναού.

Ο Δανός Χάνσεν που εκπόνησε τα πρώτα σχέδια, είχε υιοθετήσει στην φυσιογνωμία γοθικά, αναγεννησιακά και ρωμανικά στοιχεία. Ωστόσο κατόπιν επελέγη ο αρχιτέκτονας Δημήτριος Ζέζος, ο οποίος διαφοροποίησε ριζοτομικά την φυσιογνωμία του ναού. Διατήρησε μόνο το πρόπυλο από τα αρχικά σχέδια του Χάνσεν και κινήθηκε στην μελέτη ενός ελληνοβυζαντινού ναού, που πάραυτα δεν ευτύχησε να τον δει αποπερατωμένο, διότι μόιρα τραγική απεβίωσε το 1857. Τελικά τον ναό εκλήθησαν να αποπερατώσουν οι αρχιτέκτονες Παναγιώτης Κάλκος και Φρανσουά Μπουλανζέ. Η τελική σημερινή αρχιτεκτονική φυσιογνωμία του ναού, συναιρεί διάφορες αρχιτεκτονικές τάσεις, ενώ ο ναός έχει και δυο επιβλητικά τετράγωνα καμπαναριά. Παρουσιάζει δε και την εξής αισθητική ιδιοτυπία ! Καθώς τον κοιτάζει ο επισκέπτης δεσπόζει ο οκταγωνικός τρούλος, ωστόσο στο εσωτερικό του ναού, ο επισκέπτης διαπιστώνει πώς είναι αρχιτεκτονικά τρίκλιτη βασιλική. Εσωτερικά είναι επενδυμένος από τις επιβλητικές νωπογραφίες του Βαυαρού Αλέξανδρου Μαξιμιλιανού Ζέιτς, οι οποίες εκτελέστηκαν σε σχέδια του Κερκυραίου ζωγράφου Σπυρίδωνα Γιαλλινά. Παράλληλα ο Γιαλλινάς φιλοτέχνησε το 1859 και τις εικόνες του τέμπλου.

Σημαντικό ακόμα κομμάτι της εσωτερικής επένδυσης του ναού, επιμελήθηκε ο Σμυρنيώτης Κωνσταντίνος Φανέλλης. Ενώ ζωτική συμβολή στην εσωτερική διακόσμηση του, είχε και ο Γεώργιος Φυτάλης, που φιλοτέχνησε τον Άμβωνα, τα κιονόκρανα, αλλά και τα γλυπτά διακοσμητικά.

Διαθέτοντας ένα αξεπέραστης αισθητικής μαρμάρινο τέμπλο, μοναδικό γλυπτό διάκοσμο, αλλά και μια επιβλητική μαρμάρινη είσοδο, η Μητρόπολη των Αθηνών, αποτελεί το κεντρικό σημείο αναφοράς της ορθόδοξης πολιτισμικής ταυτότητας των Αθηνών. Δικαίως δε φέρει τον περίσεπτο τίτλο, του καθεδρικού ναού της πόλης.